

og der hertil endvidere kommer Transportomkostningerne, saa tror jeg, at Enhver, der forstaaer sig paa Landbruget, heller vil beholde de 9 Pund Roer og fodre dem op med det ene Pund Byg, saa ogsaa fra den Side finder jeg det arigtigt at gjøre noget Betydeligt for at faae denne Industri indført hos os. — Der blev af et æret Medlem her nærvæd fremsført en anden Betragtning, som jeg endnu mindre kan godkjende, idet han som Bevis for, at det vilde være heldigt at faae indført Rodfrugtdyrkingen paa den Maade, udtalte, at man meget let kunde gaae over til at opfodre sine Roer, naar Fabrikkerne ikke betalte Priser, man kunde være tjent med. Det maa hero paa en ligefrem Misforstaaelse; thi skulde der være Tale om, at Sukkerroedyrkingen skulde faae Indflydelse der, hvor den blev begyndt, og virkelig Betydning, maatte der blive Tale om at dyrke en større Del af Areal, f. Ex. $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{5}$, og hvis der blev dyrket en saadan Del af Areal, vil det ærede Medlem ogsaa indrømme, at der fordres meget store Opoffrelser for at kunne benytte Udbyttet af et saa stort Areal til Fodring og meget store Forandringer i Bedriften; der fordres en anden Staldindretning, en anden Meieriindretning, øvede Folk til at passe den Slags Ring, og det forekommer mig, at det maa være Enhver klart, at der fordres Meget for at gaa over fra den ene Dristmaade til den anden; det er ikke saa let gjort, som det er sagt. Ved at sammenholde alle disse Ring, som jeg synes fra Landbrugets Standpunkt tale derimod er jeg kommen til det Resultat, efter de nu foreliggende Oplysninger vel at mærke, at det vil være spildte Penge, hvis Staten understøttede de nu bestaaende Fabrikker, og desuden forekommer det mig, at en konsekvent Gjennemførelse af dette Princip, at begynde at understøtte Sukkerroedyrkingen, maatte medføre, at ikke alene disse Fabrikker bleve understøttede, men ogsaa de Fabrikker, som i Fremtiden oprettes, da de ganske vist ville faae Begyndelsesvanskeligheder at kæmpe mod lige saa vel som de nu bestaaende. Jeg kan derfor ikke forstaa den Betragtning af det ærede Medlem fra Wæ (Steenstrup), at det kun var disse alle bestaaende Fabrikker, der skulde understøttes, da det vilde være en inkonsekvent Gjennemførelse af denne Tanke og en Uretfærdighed mod de Fabrikker, som senere blive anlagte. Det ærede Medlem gjorde sig efter min Mening skyldig i andre Misforstaaelser Landvæsenet vedkommende, som maatte kunne forklæres ved, at han ikke just har praktisk Kjendskab til denne Sag, men det forekommer mig, at han lagde saa megen theoretisk Kundskab for Dagen, at man kunde vente, at han ikke gjorde sig skyldig i saadanne Misforstaaelser. Blandt Andet paastod han, at vort Landbrug ikke i den Grad er gaaet frem i de senere Aar, at det kunde maale sig med andre Lande, og han søgte at bevise dette ved en Del Oplysninger, som nylig have staaet i Ugeskrift for Landmænd.

Blandt Andet fremhævede han, at vor Bygproduktion var bleven betalt med den højeste Pris paa Verdensmarkedet. Det synes mig næsten at bevise det Modsatte, at Landbrugerne forstaa at frembringe Produkter, der betales med den højeste Pris paa Verdensmarkedet. Som Bevis for, at vi enten stode stille eller ikke gik frem i den Grad som ønskeligt var, ansøgte det ærede Medlem, at vor Smørproduktion skulde være gaaet tilbage; det er en for mig aldeles ufattelig Paastand. (Bern t sen: Paa Wæ!) Det er muligt, at det kun er paa Wæ. Det er muligt, at det kunde se saaledes ud, da vor Smørproduktion er betalt med lidt ringere end den allerhøjeste Pris paa det engelske Marked, men naar det ærede Medlem er saa overordentlig inde i dette Forhold, maa han vide, at vort dyreste Smør ikke søger det engelske Marked i dette Dieblif, at Smørpafningskompagniet udsøger Smør til andre Steber, særlig til Indien, hvor der betales en ganske anderledes høj Pris for det. Det bedste Smør søger ikke det engelske Marked, og trods dette have vi naaet den nærmest højeste Pris. Det synes mig Alt sammen at tyde paa, at Landbruget staar endogsaa temmelig høit, saa at det ikke behøver den Slags kunstige Understøttelse, som her tænkes paa. — Jeg maa derfor efter de foreliggende Oplysninger udtale, at jeg er bestemt imod enhver Understøttelse til de nu bestaaende Sukkerfabrikker enten i Form af Laan uden tiltrækkelig Sikkerhed eller i Form af Gave eller, hvad jeg vilde anfæ for det aller Uheldigste, ved Lødnedsættelser, og den naturlige Følge maa være, at jeg ogsaa er imod at give Roesukkerfabrikkerne de 15,000 R., som her er Tale om, da jeg ikke kan indse, at det kan gavne Fabrikkerne det Mindste, men derimod tror, at vi derved gennem indføre et efter min Mening aldeles forkert Princip, idet vi gaa ind paa at betale erlagte Skatter tilbage, hvad vi nødvendig maa komme til.

Just: Det undrede mig at høre den ærede sidste Læser som flere Andre yttre Lovl om, hvorvidt den formeget erlagte Løb bør betales tilbage; det forekommer mig at være en Selvfølge, derom troede jeg, at Alle vare enige. — Jeg tør sige, at, dersom Loven blot havde foreligget til Afgjørelse i den Sikkelse, hvori den nu foreligger, vilde den neppe have ført til en meget indgaaende Diskussion om denne Sag, som der nu har været ført i disse Dage. Nei, Sagen er, at der ligger meget vigtige Spørgsmaal bag ved, statsøkonomiske og landøkonomiske Spørgsmaal, et Spørgsmaal af allerførste Betydning for vort Land, og det er det Spørgsmaal, om vi skulde skaffe Sukkerroen Indgang her i Landet som i andre Lande i Nord-europa eller lufte Øren for den Gæst, som nu banker paa. — Dette Spørgsmaals Afgjørelse er for os af den allerførste Vigtighed og for os mere end for de fleste andre Lande, thi, som bekendt